EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2021/1609,

29. aprill 2021,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu Raudteeameti 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu Raudteeameti 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0077/2021),

A. arvestades, et Euroopa Liidu Raudteeameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude kalkulatsiooni ([1]) kohaselt oli ameti 2019. aasta lõplik eelarve 27 139 347 eurot, mis tähendab 2018. aastaga võrreldes 5,74 % vähenemist; arvestades, et ameti eelarve koosneb peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahenditest;

B. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes ameti eelarveaasta 2019 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2019. aasta eelarveseire tulemusel oli eelarve täitmise määr 99,98 % ehk sama mis 2018. aastal; märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 92,22 %, mis on 2018. aasta määrast 3,27 % võrra kõrgem;

2. märgib, et assigneeringute järgmisse aastasse ülekandmise soovituslikust ülemmäärast – 1. jaotise (personalikulud) puhul 10 % ja 2. jaotise (halduskulud) puhul 20 % –, millest kontrollikoda eelarve täitmise hindamisel lähtus, peeti kinni; peab kahetsusväärseks, et 3. jaotise (tegevuskulud) soovituslikust ülemmäärast (30 %) kinni ei peetud;

3. märgib, et tasudest laekunud tulu suurenemise tasakaalustamiseks vähendati ametile antud toetust; peab kahetsusväärseks, et komisjoni arvates ei ole tegevusala suurenemise tõttu toetust suurendada vaja;

4. märgib, et ametile tema uues määruses antud suuremate volituste põhjal hakkas amet 2019. aastal sertifitseerimistoimingute eest lõive ja tasusid koguma, võttes seejuures arvesse keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) erivajadusi; märgib, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue määruse (EL) 2016/796 kohaselt on lõivud ja tasud ameti jaoks sihtotstarbeline tulu; märgib, et ameti finantsmääruse rakenduseeskirjadesse on tehtud muudatused;

5. märgib, et 2019. aastal registreeriti ametite nõuetele mittevastavate juhtumite registris 36 tagantjärele tuvastatud nõuetele mittevastavat juhtumit (rikkumisjuhtumit) (2018. aastal 29 ja 2017. aastal seitse); märgib, et rikkumised olid seotud peamiselt lähetusreeglitega, tagantjärele võetud kulukohustustega, lepingute haldamise ja maksetega ning sisemenetlustega; võtab teadmiseks ameti kinnituse, et on võetud parandusmeetmeid ning suurendatud teadlikkust; kutsub ametit üles tegema lõpu tagantjärele tuvastatud mittevastavate juhtumite arvu suurenemise suundumusele ning pöörama põhitähelepanu ennetusmeetmetele;

6. rõhutab, et ametis tuleb rohkem digitaliseerida nii sisemist töökorraldust kui ka haldust, aga ka kiirendada menetluste digitaliseerimist; rõhutab, et amet peab jätkama selles valdkonnas ennetavat tegutsemist, et igal juhul vältida ametitevahelist digilõhet; juhib aga tähelepanu sellele, et tuleb võtta kõik vajalikud turvameetmed, et hoida ära igasugune oht töödeldava teabe turvalisusele internetis;

([1]) ELT C 107, 31.3.2020, lk 70.

Tulemuslikkus

7. rõhutab, et amet kasutab edukalt peamisi tulemusnäitajaid, et hinnata oma ülesannete täitmise tõhusust; peab kiiduväärseks, et amet saavutas peamiste tulemusnäitajate ja väljunditega seotud eesmärgid rahuldaval tasemel; märgib, et 136 peamisest tulemusnäitajast saavutati 118 täielikult või osaliselt ning 18 jäi saavutamata; märgib, et peamine tulemusnäitaja nr 5 („100 % liikmesriikidest teevad sõidukitega seotud riiklikud tehnilised eeskirjad korda“) tulemus on märkimisväärselt kehv (67 %), ning märgib, et puudub selgitus sellise tulemuse kohta, mis on võrreldes 100 % eesmärgiga madal; palub ametil esitada selgitus koos kõigi peamiste tulemusnäitajate puhul saavutatuga;

8. nõuab, et amet uuriks, kuidas saaks kattuvate ülesannete täitmisel jagada ressursse ametitega, kellel on sarnane tegevus; soovitab ametil püüda teha kõigi liidu ametitega veelgi tihedamat ja ulatuslikumat koostööd; innustab ametit uurima võimalust jagada töötajaid teatavatel ametikohtadel, mis ei ole tehnilised ega haldusalased ja kus ei ole vaja eriteadmisi;

9. kutsub ametit üles keskenduma sellele, et levitada oma teadusuuringute tulemusi üldsuse hulgas;

10. tuletab meelde, et ametil on transpordiasutuste seas kõige väiksem eelarve, kuigi raudteetranspordi keskkonnatoime on väga hea ja raudteetranspordil on ka muid eeliseid; rõhutab eelkõige, et ametit ei tohiks seada olukorda, kus ta peab ebapiisavate rahaliste vahendite tõttu vajalikuks taotleda komisjonilt lisatoetust, eriti ajal, mil raudteed on Euroopa Liidu poliitiline prioriteet; nõuab ameti eelarve suurendamist, et anda talle vajalikud vahendid, mis võimaldavad tal tõhusalt tegutseda ja täita oma ülesandeid, eelkõige neid, mis on seotud konkurentsivõime suurendamise, ohutuse parandamise ja piiriülese koostalitlusvõimega;

Personalipoliitika

11. märgib, et 31. detsembril 2019. aastal oli ametikohtade loetelust täidetud 93,92 %, kusjuures liidu eelarves kinnitatud 148 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 139 (ka 2018. aastal oli kinnitatud ametikohti 148); märgib, et peale selle töötas 2019. aastal ameti heaks 35 lepingulist töötajat; märgib, et 31. detsembril 2019. aastal ei töötanud ameti heaks mitte ühtegi lähetatud riiklikku eksperti;

12. on väga mures selle pärast, et 2019. aasta kohta esitatud andmete kohaselt puudub kõrgemas juhtkonnas (89 % mehi ja 11 % naisi) ja haldusnõukogus (70 % mehi ja 30 % naisi) sooline tasakaal; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid ameti haldusnõukogu liikmete nimetamisel arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust; kutsub ametit üles rohkem pingutama, et saavutada kõikidel tasanditel parem sooline tasakaal;

13. innustab ametit välja töötama pikaajalist personalipoliitika raamistikku, milles käsitletakse töö- ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja karjääri arendamist, soolist tasakaalu, kaugtööd, geograafilist tasakaalu ning puuetega inimeste töölevõtmist ja lõimimist;

14. märgib, et amet on kehtestanud inimväärikuse kaitse ja ahistamise ennetamise poliitika ning edendab usaldusnõunike tööd ja innustab töötajaid oma probleemidega nende poole pöörduma; märgib, et teatati ühest väidetavast ahistamisjuhtumist, kuid ühtegi juhtumit ei uuritud ega antud kohtusse;

15. märgib, et töötajate iga-aastase võrdlusanalüüsi tulemused on sarnased 2018. aasta tulemustega, st 19,39 % (2018. aastal 20,33 %) ametikohtadest on seotud haldusülesannetega, 69,95 % (2018. aastal 68,88 %) põhiülesannetega ning 11,04 % (2018. aastal 10,79 %) järelevalve ja finantsülesannetega;

16. peab kahetsusväärseks, et haldusnõukogu ei teinud 2019. aastal otsust ameti keelekasutuse korra kohta;

Hanked

17. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt ei määranud amet vähemalt üht hankemenetluse hindamiskomisjoni liiget ametisse ametlikult ja seadis nii ohtu hankemenetluse läbipaistvuse; võtab teadmiseks ameti vastuse kontrollikoja järeldustele ja ameti võetud meetmed sama vea kordumise vältimiseks;

18. märgib, et kontrollikoja aruande kohaselt sõlmis amet kolme eraldi ettevõtjaga kolm astmelist raamlepingut; võtab kontrollikoja tähelepanekute põhjal teadmiseks, et vastavalt finantsmääruses sätestatule on seda võimalik teha hankemenetlust uuesti avamata tingimusel, et raamlepingus on täpselt sätestatud kõik asjaomaste tööde tegemise, kaupade tarnimise või teenuste osutamise tingimused; märgib, et kontrollikoda järeldas, et raamleping ei ole piisavalt konkreetne, ning võtab kontrollikoja tähelepanekute põhjal ühtlasi teadmiseks, et pakkujate finantspakkumised põhinesid ainult ühe tööpäeva kohta makstaval tasul, võtmata arvesse olulisi elemente, nagu töötajate profiil ja asjaomase töö keerukus; märgib, et kontrollikoja järelduse põhjal ei olnud seda liiki raamlepingu kasutamine asjakohane, võttes arvesse tehtavat tööd puudutava teabe üksikasjalikkust, ning et finantsandmed ei olnud piisavalt üksikasjalikud, et tagada töö teostamine nii ökonoomselt kui võimalik; võtab teadmiseks ameti vastuse, et kõnealune pakkumus puudutas abi ametile antud uue ülesande täitmiseks ja seega ei olnuks ameti jaoks proportsionaalne korraldada (maksimaalselt 15 päeva kestva) tehnilise abi (vähemalt kolm nädalat kestva) hankemenetluse taasavamist olukorras, kus õiguslik nõue hinnata taotlustoimiku täielikkust on üks kuu; palub, et amet hoiaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis nende raamlepingute kohaste kuludega;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

19. märgib, et ameti enda avalduse kohaselt on huvide konfliktide risk ametis suurenenud alates 16. juunist 2019, mil ametist sai oluliste otsuste tegemise volitustega asutus; märgib, et ameti haldusnõukogu võttis 2019. aasta mais vastu hea haldustava raamistiku, mis sisaldab rangeid meetmeid neljanda raudteepaketi rakendamisega seotud isikute huvide konfliktide haldamiseks, ning et haldusnõukogu selgitas kingitusi ja võõrustamist ning sotsiaalmeedia kasutamist käsitlevaid reegleid; palub ametil tähelepanelikult jälgida võetud meetmete tõhusust ning anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru saadud kogemustest ja sellest, kas tuleb teha kohandusi;

20. märgib, et amet on avaldanud oma veebisaidil haldusnõukogu ja kõrgema juhtkonna huvide deklaratsioonid ning haldusnõukogu liikmete ja tegevdirektori elulookirjeldused; palub ametil avaldada kõrgema juhtkonna liikmete elulookirjeldused ning anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile selleks võetud meetmetest aru;

21. märgib, et amet võtab endiselt meetmeid oma tegevuse läbipaistvuse suurendamiseks, näiteks annab ta aru ameti töötajate kohtumistest väliste sidusrühmadega, eriti direktori kohtumistest organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjatega, ning selle teabega on võimalik tutvuda ameti veebisaidil;

22. märgib, et Euroopa Pettustevastane Amet lõpetas 2019. aasta septembris pettusekahtluse juhtumi, millest teatati esimest korda 2017. aastal, soovitamata meetmeid võtta; märgib, et uurimise käigus ei leitud tõendeid liidu finants- või muid huve kahjustava pettuse ega reeglite eiramise kohta;

Sisekontroll

23. võtab teadmiseks kontrollikoja aruandes esitatud tähelepaneku, et komisjon esitas teenustaseme kokkuleppe alusel ametile eri IT-teenuste osutamise eest arve, mis põhines osaliselt valel kasutajate arvul; märgib, et ameti poolt tarbetult tasutud summa (4 675 eurot) on tühise finantsmõjuga; võtab siiski teadmiseks kontrollikoja tuvastatud puudused ameti sisekontrollis, mis näitavad, et ei kontrollitud, kas arvel esitatud summa vastab teenustaseme kokkuleppe tingimustele; palub ametil hinnata tuvastatud puudusi, võtta ennetusmeetmeid, tegeleda tuvastatud riskidega ja teavitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni võetud meetmetest 2021. aasta juuniks;

24. märgib, et 2019. aasta jooksul loeti kõik siseauditi talituse soovitused peale ühe täidetuks; märgib, et täitmata soovitus tulenes auditist, mis tehti 2018. aastal projektide ja teenuste haldamise kohta, ning puudutab programmi MS Project tulemuslikku kasutamist; märgib, et amet teatas 2020. aasta septembris oma järelaruandes 2018. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, et soovitus täidetakse 2020. aasta juuniks; tuletab ametile meelde, et soovitus tuleks ellu viia kooskõlas ameti kokkulepitud tegevuskavaga; palub, et amet hoiaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni selle soovituse rakendamisega kursis ja esitaks 2021. aasta juuniks selgituse võimalike viivituste kohta;

25. rõhutab ameti rolli Euroopa raudteesüsteemi ohutuse ja koostalitlusvõime tagamisel ning raudtee konkurentsivõime suurendamisel võrreldes teiste transpordiliikidega, halduslike ja tehniliste takistuste vähendamisel, turulepääsu edendamisel ja mittediskrimineerimise tagamisel, avalike raudteeveoteenuste osutamisel avaliku sektori vahendite tõhusamal kasutamisel ja infrastruktuuri juhtimise parandamisel; toetab komisjoni soovi, et Euroopa raudteesüsteem oleks maailma ohutuim; nõuab ameti eelarve suurendamist, et anda talle vajalikud vahendid, mis võimaldavad tal tõhusalt tegutseda ja täita oma ülesandeid, eelkõige neid, mis on seotud konkurentsivõime suurendamise, ohutuse parandamise ja piiriülese koostalitlusvõimega;

26. tunneb heameelt selle üle, et 16. juuniks 2019 oli amet hakanud neljanda raudteepaketi õigusraamistikus edukalt täitma oma rolli ELi asutusena, kes vastutab raudteeveeremi turule laskmise lubade, raudteeveo-ettevõtjate ühtsete ohutussertifikaatide ja ERTMSi raudteeäärsete süsteemide lubade väljaandmise eest; märgib, et need kaks ülesannet täideti kaheksas liikmesriigis, kes võtsid 2019. aastal üle neljanda raudteepaketi tehnilise samba; väljendab heameelt selle üle, et jätkati ühtse kontaktpunkti väljaarendamist; rõhutab, et ametile tuleb lisaks suurematele kohustustele anda vajalikud rahalised, materiaalsed ja inimressursid, et ta saaks uusi ja lisaülesandeid täita tõhusalt ja tulemuslikult;

27. väljendab heameelt, et ameti suhtes viidi läbi teine ISO 9001 järelevalveaudit, mis tõendas, et juhtimissüsteem vastab ISO nõuetele, ja et sertifitseerimisasutus ei tuvastanud mittevastavusi;

Muud kommentaarid

28. märgib, et amet on alustanud Prantsusmaa ametiasutustega läbirääkimisi uue hoone ehitamise üle; ergutab ametit võtma arvesse uusimaid nõudeid töötajate heaolu ja keskkonnastandardite kohta;

29. peab kiiduväärseks, et amet on teinud pingutusi keskkonnahoidliku töökeskkonna loomiseks;

30. tuletab meelde, et amet peab oma töö tutvustamiseks suurendama nähtavust meedias ja internetis;

31. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 29. aprilli 2021. aasta resolutsioonile ([2]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([2]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0215.